

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS - LUONNOS

Kohteiden nimet:	PENGERPUISTO	Piirustus nro:t:	VIO6545/1
Selostuksen laati:	Petra Rantalainen projektinjohtaja	pvm:	.
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	.
	Maankäyttöjohtaja/ Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	.

Kohde

Pengerpuisto sijaitsee Kallion (11) kaupunginosassa, osa-alueella Torkkelinmäki. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 9699 VP merkinnällä. Pengerpuisto on esitetty piirustuksessa VIO6545/1.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Pengerpuisto sijaitsee kerrostaloalueen keskellä lähellä Torkkelinmäen laella. Puisto rajautuu lännessä Torkkelinkatuun ja Pengerkadun itäiseen ajorataan sekä pohjoisessa Kallion kuvataidelukion tonttiin. Puiston eteläsivulla sijaitsee entinen Helsingin teknillinen oppilaitos tontteineen, joka kunnostetaan lähitulevaisuudessa asuinkäyttöön. Kunnostuksen yhteydessä rakennetaan Pengerpuistoon rajautuva uudisrakennus. Puisto on vanha, kulttuurihistoriallisesti merkittävä puisto, joka kunnostetaan ja restauroidaan 1940-luvun asuun siinä määrin, kun se nykykäytön ja ylläpidon kannalta on tarkoituksenmukaista. Puistossa on vaihtelevassa kunnossa olevia vanhoja puita, koira-aitaus ja pallokenttä. Lisäksi Pengerkadun ajoratojen välisessä rinteessä on massiivinen, kaupunkikuvallisesti merkittävä graniittiportaikko tukimuureineen.

Torkkelinkadun ja Pengerkadun ylemmän ajoradan välissä olevan puiston pinta-ala on 8 800 m². Pengerkadun ajoratojen välissä olevan puiston pinta-ala on 2 700 m². Viheralueen kokonaispinta-ala on 11 500 m² (1,15 ha).

Suunnitelman sisältö

Pengerpuiston vanha puusto, nurmipinnat, polkuverkosto, pallokenttä, koira-aitaus, tukimuurit ja massiivinen portaikko muodostavat viheralueen rungon, joka säilytetään ja ennallistetaan suurimmaksi osaksi.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS - LUONNOS

Säilytettävän puusto elinvoimaisuutta pyritään tukemaan varaamalla niille riittävästi juuristotilaa sekä oikeanlaatuista kasvualustaa. Kaiken kaikkiaan kasvillisuussuunnittelussa pyritään läpinäkyvyyteen ja puiston helppoon valvontaan.

Oleskelunurmi pidetään lyhyenä puistonurmena ja muualla puiston alueella nurmen annetaan kasvaa pidemmäksi luonnonnurmeksi. Puiston eteläosassa ylläpidetään hoidettu piknik-nurmi. Sen luoteispäädyssä olevaan rinteeseen rakennetaan vanhan suunnitelman mukainen portaikko, jolla tuetaan puistonurmen käyttöä oleskelu- ja läpikulkupaikkana.

Pallokenttä säilytetään nykyisellä paikallaan ja sen lounaispäätyyn asennetaan kuntoiluvälineitä. Kentän luoteissivua rajaava matala muuri toimii oleskelu- ja istuskelupaikkana tukien kentällä tapahtuvaa peliä ja kuntoilua. Muurin yläpuolella olevan raitin istuimet uusitaan ja niitä jäsentävät leikatut pensasaidat ja palloon muotoon leikatut orapihlajat ennallistetaan. Pallokentän reunaan asennetaan syväkeräyssäiliö, tapahtumasähköposte ja vesiposti.

Koira-aitaus säilytetään nykyisellä paikallaan, mutta aita uusitaan nykyistä korkeampana, 1400 mm korkuisena. Aitauksen istuimet asennetaan kauemmas aidasta, jotta koirat eivät voi hypätä niiden kautta aidan yli. Koira-aitauksen vanha kivimyllyn perustus säilytetään.

Puiston länsikulmassa sijaitseva puretun käymälän perustus poistetaan, mutta vesijohto- ja jätevesivaraukset säilytetään. Paikalle rakennetaan pieni kivetty tasanne lyhytaikaiselle tapahtumatoiminnolle tai kioskille.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Raitit ja pallokenttä ovat kivituhkapintaisia. Koira-aitaus on kivituhkapintainen. Puiston kivituhkapinnat kunnostetaan kauttaaltaan.

Huonokuntoiset puut poistetaan ja niiden tilalle tehdään korvaavat runkotaimi-istutukset. Katkonaiset puurivit täydennetään myös puuistutuksilla. Eteläpuolisen tontin uudisrakennuksen eteen istutetaan puiden lisäksi pensasryhmiä. Pengerkadun ajoratojen välissä olevan rinteeseen ylitieheää kasvillisuutta harvennetaan ja muotoillaan piilopaikkojen vähentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi. Massiiviseen portaikkoon taimettunut puusto poistetaan, sillä sen juuristo vaurioittaa rakennetta.

Nurmipintojen käsittelyssä pyritään edistämään monimuotoisuutta. Toimintojen kannalta keskeisemmät nurmikot hoidetaan kulutusta kestävinä puistonurmuna ja toiminta-alueita kehystävät nurmikot luonnonnurmuna ja niittyinä, jonka lajisto on monimuotoisempaa ja pölyttäjäystävällistä. Luonnonnurmi leikataan syksyllä matalaksi, jotta kevätkunnostus ja aurauslumen poisto on tarvittaessa helpompaa. Kesällä sen annetaan kasvaa pitemmäksi, jotta niittykasvit ehtivät siementää ja lajisto säilyy puistonurmea monimuotoisempana. Luonnonnurmi ja niitty rajautuu luonnollisesti avokallioon, jota Pengerpuistossa on monin paikoin.

Pengerkadun ajoratojen välisen rinteeseen pohjaskasvillisuus hoidetaan niittynä.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS - LUONNOS

Torkkelinkadun ja Pengerkadun välisen viheralueen matalat muurit ja portaikot sekä Pengerkadun ajoratojen välissä oleva portaikko ja viheraluetta tukeva, alempaan ajorataan rajautuva muuri kunnostetaan. Portaikon esteettömyyttä parannetaan asentamalla siihen nykyiset vaatimukset täyttävä kaide käsijohteineen. Kallioluolan sisäänkäynnin tukimuurin päällä oleva suojakaide kunnostetaan.

Luontoarvot

Lepakkohavaintoja on tehty Pengerkadun ja Torkkelinkadun risteyksessä. Pengerpuistoa ei ole määritetty lepakkoalueeksi.

Pengerpuisto ei ole liito-oravan elinaluetta.

Valaistus

Pengerpuiston valaistusta parannetaan asentamalla raiteille puistovalaisimet. Massiiviportaikon kaiteisiin ja käsijohteisiin integroidaan valaistus, jolla korostetaan portaikon arkkitehtuuria. Lähiympäristön pehmeällä valaistuksella minimoidaan kaukomainen tunnelma ja parannetaan turvallisuutta.

Tasaus ja kuivatus

Pengerpuiston tasaus noudattelee pääpiirteissään nykyisiä tasauksia. Puiston hulevesien hallintaa parannetaan rakentamalla kivituhkakentän laitaan sekä jyrkkien raitiosuoksien laidoille nupukivikourut, joita pitkin hulevettä ohjataan kasvualustoihin imeytys- ja kosteutuskaivojen kautta. Kourujen päätteisiin istutetaan imeyttävää kasvillisuutta.

Esteettömyys

Pengerpuiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Kunnossapitoluokka

Pengerpuisto kuuluu kunnossapitoluokkiin R2 (toimintaviheralue), R3 (käyttöviheralue) ja R4 (suoja- ja vaihettumisviheralue).